

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **F. D.**
bytem K. 52, M. K.
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Ledčická 15, Praha - Dolní Chabry

proti
žalovanému: **Městský úřad Židlochovice**
sídlem Masarykova 100, Židlochovice
zastoupen JUDr. Radkem Navrátillem, advokátem
sídlem Rooseveltova 6, Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v tom, že žalovaný doručil rozhodnutí ze dne 28.1.2019, sp.zn. OD/5163/2018/KI Ole, do datové schránky FLEET Control, s.r.o., sídlem Smetanovo nábřeží 14, Praha 1, aniž bylo v datové zprávě vyznačeno, že je určena do vlastních rukou, v důsledku čehož se toto rozhodnutí dostalo do dispozice V. Z., nar. „X“, bytem J. 3296, O.

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladu řízení.

III. Žalobce je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 342 Kč k rukám JUDr. Radka Navrátila, advokáta, sídlem Rooseveltova 6, Brno, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že žalovaný doručil rozhodnutí ze dne 28.1.2019, sp.zn. OD/5163/2018/KI Ole, do datové schránky FLEET Control, s.r.o. aniž bylo v datové zprávě vyznačeno, že je určena do vlastních rukou, v důsledku čehož se toto rozhodnutí dostalo do dispozice V. Z., bytem J. 3296, O.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítá, že shora popsané jednání žalovaného bylo nezákonné, neboť žalovaný porušil § 19 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). Žalobce uvedl, že FLEET Control, s.r.o. byla jeho zástupcem v řízení o přestupcích. Podle žalobce V. Z. neměl oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou. Společností FLEET Control, s.r.o. byl totiž pověřen jen pro příjem zpráv neurčených do vlastních rukou. Postupem žalovaného se však V. Z. seznámil s rozhodnutím ve věci žalobcových přestupků a došlo tak k porušení žalobcova práva na ochranu osobních údajů, práva na informační sebeurčení, práva na soukromí a práva na ochranu osobnosti. Žalobce má za to, že je to toliko on (žalobce), kdo určí, jaká osoba se může seznámit s rozhodnutím v jeho věci. V daném případě se však V. Z. s jeho rozhodnutím seznámil v důsledku nezákonného postupu žalovaného.
3. Žalobce tak požaduje, aby soud určil, že zásah žalovaného spočívající v doručení rozhodnutí ze dne 28.1.2019, sp.zn. OD/5163/2018/KI Ole, do datové schránky FLEET Control, s.r.o., aniž bylo v datové zprávě vyznačeno, že je určena do vlastních rukou, v důsledku čehož se toto rozhodnutí dostalo do dispozice V. Z., byl nezákonný. Na tomto procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem, i na jednání soudu.

III. Obsah vyjádření žalovaného

4. Žalovaný namítá opožděnost žaloby, její nesprávnost a neúčelnost a navrhuje, aby žaloba byla odmítnuta, případně jako nedůvodná zamítnuta; na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem, i na jednání soudu.

IV. Posouzení věci

5. Nejprve se zdejší soud zabýval otázkou včasnosti žaloby.
6. Podle § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“, musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

7. V daném případě žalobce tvrdí, že jej o nezákonném zásahu vyrozuměla FLEET Control, s.r.o. dne 28.5.2019. Žalovaný se domnívá, že již při podpisu plné moci, kterou byl advokát Mgr. Václav Voříšek zmocněn k zastupování žalobce mj. v tomto řízení (dne 28.3.2019, resp. dne 4.4.2019), žalobce musel být o údajném zásahu žalovaného vyrozuměn. Žaloba, která je datována dne 29.5.2019, byla podána dne 17.7.2019. Pokud by měl pravdu žalobce, jednalo by se o žalobu včasnou, naopak, pokud by bylo pravdivé tvrzení žalovaného, byla by žaloba podána opožděně. V daném případě ale ani jeden z účastníků svoje tvrzení ničím nedokládá. U jednání soudu, v rámci výslechu, žalobce potvrdil, že se o nezákonném zásahu dozvěděl „kolem 26.5.2019“, kdy mu to sdělil „pan K.“. Vzhledem k tomu, že zdejší soud nemá jak jeho tvrzení ověřit (žalobce tvrdil, že sdělení „pana K.“ mu bylo doručeno emailem, emaily však žalobce údajně po přečtení maže), vyšel ze zásady „v pochybnostech ve prospěch (soudního přezkumu)“ a lhůtu pro podání žaloby podle § 84 s.ř.s. považoval za zachovanou.
8. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
9. Podle § 87 odst. 2 věty první s.ř.s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.
10. V daném případě se žalobce domáhá toliko určení toho, že předmětný zásah byl nezákonný.
11. Podle § 85 s.ř.s. je žaloba nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný. Skutečnost, že žalobce v daném případě nevyčerpal žádný jiný eventuální prostředek nápravy, tak nezpůsobuje nepřijatelnost žaloby.
12. Zdejší soud se tedy zabýval důvodností podané žaloby.
13. Pokud žalobce namítá, že žalovaný pochybil tím, že při doručování správního rozhodnutí nevyznačil v datové zprávě, že je určena do vlastních rukou, je třeba s ním souhlasit.
14. Rozhodnutí správního orgánu se podle § 19 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, doručuje do vlastních rukou účastníka řízení, resp. tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil (§ 20 odst. 2 správního řádu). Podle § 19 odst. 1 správního řádu pak správní orgán doručuje písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky.
15. Zákon o elektronických úkonech v § 19 odst. 2 stanoví, že „[j]e-li dokument nebo úkon určen do vlastních rukou adresáta, vyznačí tuto skutečnost odesílatel v datové zprávě“. Lze tak dovodit, že smyslem zákona o elektronických úkonech bylo i při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě rozlišovat „běžné“ doručení od doručení do vlastních rukou adresáta. Z uvedeného ustanovení (§ 19 odst. 2 zákona o elektronických úkonech) přitom jednoznačně vyplývá, že pokud je dokument nebo úkon určen do vlastních rukou adresáta, což je v případě dokumentů doručovaných orgány veřejné moci zejména právě rozhodnutí, vyznačí odesílatel tuto skutečnost v datové zprávě (shodně Vedral J. Správní řád. Komentář. II. vyd., BOVA POLYGON, Praha. 2012. s. 239).

16. V posuzované věci měl zmocněnec žalobce pro správní řízení zřízenou datovou schránku. Žalovaný tedy v souladu se zákonem o elektronických úkonech měl do datové zprávy vyznačit, že se jedná o zprávu určenou do vlastních rukou adresáta. Ke shodnému závěru v obdobné situaci ostatně dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21.6.2018, č.j. 1 As 59/2018-36.
17. Jak vyplynulo z doručenky obsažené ve správním spisu, žalovaný tak neučinil a při doručování tedy nepostupoval v souladu se zákonem. Potud dává zdejší soud žalobci za pravdu.
18. K důvodnosti žaloby proti nezákonnému zásahu je však třeba, aby nezákonným zásahem žalovaného (tu nevyznačením do datové zprávy, že je určena do vlastních rukou) byl žalobce přímo zkrácen na svých právech.
19. Žalobce zkrácení na svých právech spatřuje v tom, že v důsledku nezákonného postupu žalovaného se s rozhodnutím ve věci jeho přestupků seznámil V. Z., který byl pověřen jednatelem FLEET Control, s.r.o. toliko pro příjem zpráv neurčených do vlastních rukou. Jak ale vyplynulo z dokazování (konkrétně z přípisu Ministerstva vnitra ze dne 8.8.2019), datovou zprávu, kterou bylo rozhodnutí doručováno, nevyzvedl V. Z., nýbrž J. Č. Žalobce přitom žádným způsobem nedoložil, že se rozhodnutí dostalo do dispozice V. Z. (jeho jediným důkazním návrhem bylo právě dotázat se Ministerstva vnitra, kdo si datovou zprávu vyzvedl). Již z tohoto důvodu nelze žalobnímu petitu, jak byl formulován v žalobě a shodně pak po proběhlém dokazování v rámci konečného návrhu u jednání soudu, vyhovět, a tedy je třeba žalobu zamítnout. Dodatečná změna žalobního petitu, kterou žalobce zaslal soudu až po konečných návrzích v době, kdy jednání bylo odročeno výlučně za účelem vyhlášení rozsudku, na právě uvedeném nemůže nic změnit, neboť ke změně žalobního petitu po konečných návrzích již přihlížet nelze. Koná-li se jednání, je konečný návrh poslední možností, kdy může žalobce původně zformulovaný žalobní petit změnit. Po přednesení konečného návrhu již může následovat pouze vyhlášení rozhodnutí a není dán prostor pro další vyjádření (shodně Potěšil, L., Šimíček, V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014, s. 435).
20. Kromě toho, bez ohledu na skutečnost, kdo se s rozhodnutím na straně FLEET Control, s.r.o. skutečně seznámil, to byl sám žalobce, kdo dobrovolně svoje práva (na ochranu osobních údajů, na informační sebeurčení, na soukromí a na ochranu osobnosti) v tomto smyslu omezil, a to tím, že k zastupování ve věci zmocnil FLEET Control, s.r.o. coby právnickou osobu. Tím dal souhlas, aby se ve všech záležitostech týkajících se řízení o předmětných přestupcích seznámil nejen jednatel, resp. jednatele společnosti, ale též všichni zaměstnanci a spolupracovníci FLEET Control, s.r.o., kteří žalobcovu věc řešili nebo mohli řešit, tedy i J. Č. či V. Z., byli-li pověřeni za společnost k příjmu datových zpráv. Ostatně žalobce při podpisu plné moci nemohl vůbec vědět, jakým způsobem je chod společnosti FLEET Control, s.r.o. organizován, kolik osob a jakých za tuto společnost jedná a jaké konkrétní úkony činí. Nemohl tak žalobce ani vědět, kdo bude jednatelem zmocněn k přebírání písemností a jak s nimi bude následně nakládáno. Z plné moci totiž plyne, že se jedná o standardní plnou moc k zastupování ve správním řízení, kde není vyloučeno ani omezeno žádné oprávnění jednotlivých spolupracovníků a zaměstnanců zmocněnce. Naopak je v plné moci uveden výslovný souhlas zmocnitele (žalobce), že může být v rozsahu zmocnění dále zmocněna jakákoli jiná osoba. Ať už tedy jednatel FLEET Control, s.r.o. slíbil žalobci telefonicky cokoli (podle žalobce měl údajně slíbit, že se věcí bude zabývat osobně), žalobce v plné moci souhlasil s tím, že jeho věc bude

řešit FLEET Control, s.r.o. (tedy všichni její zaměstnanci a spolupracovníci) a dokonce souhlasil i s tím, že FLEET Control, s.r.o. může dále ve stejném rozsahu zmocnit v jeho věci jakoukoli jinou osobu.

21. I kdyby se tedy s rozhodnutím žalovaného ve věci žalobcových přestupků skutečně seznámil V. Z. (nebo jakýkoli jiný spolupracovník FLEET Control, s.r.o., což však v tomto řízení nebylo prokázáno), nebyla by tím žalobcova práva přímo zkrácena v důsledku nesprávného postupu žalovaného při doručování, nýbrž v důsledku toho, že se jednalo o spolupracovníka FLEET Control, s.r.o., kterou žalobce ke svému zastupování v této věci zmocnil.
22. Na právě uvedeném závěru zdejšího soudu nemůže nic změnit ani rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15.5.2019 ve věci sp. zn. 50 A 99/2018, na který žalobce odkazoval. Ten se totiž především týká jiné skutkové situace; v uvedeném rozsudku soud posuzoval situaci, kdy bylo správní rozhodnutí doručeno Motoristické vzájemné pojišťovně, která žalobce v tamním správním řízení vůbec nezastupovala.
23. Zdejší soud tak neshledal, že by jednáním žalovaného bylo přímo zasaženo do žalobcových práv, jak je tvrzeno v žalobě, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.
24. Pokud žalobce nesouhlasí s vyvěšením osobních údajů svých a jeho advokáta prostřednictvím webu Nejvyššího správního soudu, tak zdejší soud není tím, kdo rozsudky na web umísťuje, a nemá tedy jak žalobci v tomto požadavku vyhovět.

V. Náklady řízení

25. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalovaný byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalobci. Žalovaným byl městský úřad, jehož možnosti obrany prostřednictvím vlastního odborného aparátu nejsou neomezené, přitom se nejednalo o spor, který by se zcela vztahoval k běžné činnosti žalovaného (nejednalo se o žalobu proti rozhodnutí v přestupkové věci, nýbrž o žalobu zásahovou s dosahem do práva soukromého – byl tvrzen zásah do soukromí žalobce a do práva na ochranu osobnosti). V takovém případě zdejší soud nepovažuje za spravedlivé ve vztahu k žalovanému dovozovat, že se měl hájit sám, jako by tomu bylo v případě žaloby proti rozhodnutí v přestupkové věci; podle zdejšího soudu bylo namístě nechat se zastoupit právním profesionálem – advokátem.
26. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalovanému vznikly náklady právního zastoupení spočívající v odměně zástupce za tři úkony právní služby po 3100 Kč společně se třemi režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení, vyjádření a účast u jednání soudu, tedy 10 200 Kč. To vše podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupce žalovaného je plátcem DPH, byla částka nákladů řízení navýšena o částku odpovídající DPH podle § 57 odst. 2 s.ř.s. Žalobce je tedy povinen zaplatit žalovanému 12 342 Kč, a to k rukám zástupce žalovaného ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. října 2019

David Raus v.r.
předseda senátu